

Komunismus jako dějinný fenomén

Neměli bychom ztrácet z očí historické dimenze, když uvažujeme o komunismu (a komunistech). V celém XX. století nevznikl ani jeden tak veliký a tolik desetiletí přetrvávající státní kolos, jakým bylo na základech rozpadlého carského Ruska ustavené a v duchu bolševismu přetvořené impérium, totiž SSSR. Jeho příkladu chtělo následovat ještě více společností, z nichž rozlohou druhým největším (ale nejlidnatějším) státem byla Čína, částečně zrevolucionizovaná už Čankajškem, ale na dráhu obdobnou sovětské přivedenou až Maem. V době, kdy upadala impéria a ztrácela své kolonie, vznikl nový typ imperialismu, který pracoval a zčásti dodnes pracuje s novými prostředky. Hlavní silou tu nebyla moc vojenská, i když se jí nové imperialismy nevyhýbaly (pokud šlo o nepřilíš rozsáhlé konflikty). Vítězství bolševiků v rozvráceném Rusku a jeho okrajových územích nebylo především výsledkem vojenské převahy; po prohrané válce a zahanbujícím uzavřením „míru“ s Němci byla doba, kdy bolševici měli v rukou až směšně malou část bývalého Ruska (ovšem Ruska stále ještě velmi zaostalého, s velkou většinou obyvatelstva nevzdělaného a málo gramotného). Vojenskou převahu měli „bílí“, a ti také dostávali pomoc ze Západu, když světová válka už skončila. Navzdory tomu bolševici vyhráli; a tehdy to nebylo v důsledku teroru – ten rozpoutal až psychopatický Stalin.

(Písek, 030827-3.)